

Remissvar

Datum	Ärendenummer
2026-10-01	MCF 2026-12068-2
Ert datum	Er referens
2026-10-02	Fi2026/01676

Sektionen för tjänsteutveckling (CS-SK-TU)
Linnea Danielsson
010-240 4676
Linnea.Danielsson@mcf.se

Regeringskansliet
Finansdepartementet
Avdelningen för
offentlig förvaltning
103 33 Stockholm

Betänkandet Remittering av Europeiska kommissionens förslag till förordning om utveckling av moln och AI KOM

Sammanfattning

Myndigheten för civilt försvar ställer sig i positiv till kommissionens förslag till förordning om utveckling av moln och AI, särskilt då förslaget ur ett säkerhetsperspektiv bidrar till att digital infrastruktur hanteras mer som en samhällsviktig resurs än som en vanlig kommersiell IT-tjänst. Dock vill myndigheten även belysa följande:

- Hållbar utveckling av datacenter infrastruktur samt moln- och AI-tjänster är inte bara positivt ur ett miljö- och klimatperspektiv, utan kan även ses som en styrka ur ett totalförsvarsperspektiv
- För att säkerställa att utbyggnaden av unionens datacenterskapacitet bör den fysiska säkerheten i datacenter beaktas ytterligare.
- Myndigheten för civilt försvar välkomnar förslagen för att stärka unionens digitala suveränitet, men vill betona vikten av att verksamheter inom samhällsviktig verksamhet ska kunna bedöma behovet av moln- och AI-tjänster för att kunna samarbeta med organisationer utanför EU i frågor som rör verksamhet, säkerhet eller försvar.

Forskning, utveckling och innovation

Myndigheten för civilt försvar ställer sig positiva till Europeiska kommissionens förslag om prioriteringar inom forskning och utveckling av hållbar infrastruktur och datakapacitet då detta bidrar till att reducera digitaliseringens klimat- och miljöpåverkan. Samtidigt kan energieffektiva lösningar innebära en strategisk

Datum
2026-10-01

Ärendenummer
MCF 2026-12068-2

fördel ur ett totalförsvarsperspektiv, då de stärker motståndskraft och möjliggör upprätthållande av kritiska funktioner även under höjd beredskap, kris eller krig. Dock vill myndigheten även belysa vikten av strategisk implementation av dessa lösningar då det finns en risk att EU tappar tempo i den globala utvecklingen under en övergångsperiod.

Myndigheten vill även framhålla vikten av att forsknings- och innovationsinsatserna utformas så att de möjliggör samverkan mellan civila och försvarsrelaterade behov, där detta är förenligt med gällande regelverk. Många av de teknologier som omfattas av förslaget utgör så kallade dual-use-teknologier med potential att stärka både samhällets civila motståndskraft och Europas samlade säkerhet.

Datacenterkapacitet

En långsiktig planering av samhällsviktig infrastruktur ger en samordnad planering som skapar förutsättningar för effektiva etableringsprocesser och en hållbar utveckling av datacenter.

Myndigheten för civilt försvar bedömer att förslagen om effektiviserade och påskyndade tillståndprocesser i huvudsak är positiva. Det finns dock skäl att närmare belysa hur dessa processer förhåller sig till verksamheter och investeringar av betydelse för totalförsvaret. Behovet av hur avvägningar mellan krav på skyndsam handläggning och behovet av säkerhetskvalitetsbedömningar, robusthetskrav samt andra totalförsvarsrelaterade intressen avses hanteras. Därför föreslår Myndigheten för civilt försvar att datacenter ur ett totalförsvarsperspektiv inte bör betraktas som vanlig IT-infrastruktur, utan som samhällskritisk försörjningsinfrastruktur.

Vidare betonar Myndigheten för civilt försvar den fysiska säkerhetens betydelse för datacenter. Mot bakgrund av datacentrens betydelse för samhällsviktig verksamhet och digital infrastruktur är det av betydelse att anläggningar ges ett adekvat skydd mot såväl antagonistiska hot som andra typer av störningar och avbrott. Fysisk säkerhet utgör därmed en grundläggande förutsättning för att upprätthålla kontinuitet, motståndskraft och operativ förmåga i såväl fredstid som krissituationer, höjd beredskap och ytterst krig.

Autonomi (digital suveränitet)

Myndigheten för civilt försvar välkomnar de föreslagna åtgärder för att stärka unionens digitala suveränitet. Det är av betydelse att samhällsviktiga verksamheter och funktioner ges förutsättningar att upprätthålla kontroll över data, digital

Datum
2026-10-01

Ärendenummer
MCF 2026-12068-2

infrastruktur och kritiska beroenden med bakgrund till det rådande säkerhetspolitiska omvärldsläget. Detta är en central förutsättning för att upprätthålla kontinuitet och förmåga för samhällsviktiga funktioner.

Ett införande av ett ramverk för tillitsnivåer för molntjänster kan bidra till ökad transparens och underlätta bedömningen vid offentlig upphandling av moln- och AI- tjänsters säkerhetsegenskaper. Samtidigt är det av stor vikt att medlemsstaternas handlingsutrymme att tillgodose nationella säkerhetsintressen och totalförvarsbehov värnas.

Gemensamma krav på unionsnivå för offentlig upphandling av molntjänster och AI-system kan bidra till en förbättrad harmonisering och underlätta vid samverkan mellan samhällsviktiga funktioner inom unionen. Samtidigt bör regelverket inte utformas på ett sätt så att det begränsar myndigheters möjlighet att samverka eller nyttja lösningar från aktörer utanför EU när detta bedöms vara nödvändigt ur verksamhets-, säkerhets- och försvarsperspektiv eller krävs för att fullfölja Sveriges åtaganden inom Nato.

Myndigheten för civilt försvar ställer sig positiva till etableringen av en molnfederation för offentlig sektor. Detta kan bidra till att stärka utvecklingen, tillgängligheten och användningen av säkra molntjänster inom den offentliga sektorn. Molnfederationen bör utformas på ett sätt som möter totalförsvarets och Natos krav på säkerhet och interoperabilitet.

Gemensamma upphandlingar för medlemsstaterna via kommissionen kan stärka unionens konkurrenskraft vid upphandling av datacentertjänster, programvara och AI-system. På detta sätt kan gemensamma kravställningar svara på en samlad efterfrågan inom unionen. Myndigheten vill dock belysa att ytterligare utredningar av detta förslag kan behövas då förslaget riskerar att leda till längre upphandlingar då gemensamma upphandlingar tillför ökad juridisk komplexitet och högre kostnader då antalet leverantörer kommer att vara färre.

I detta ärende har överdirektör Anna Starbrink beslutat. Linnea Danielsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Åke Holmgren, enhetschefen Ronny Harpe och sektionschefen Per Deland deltagit.

Anna Starbrink

Linnea Danielsson